

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/49/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512201810
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2012:1512201810.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudkyňou Mgr. Anna Križákovou, v právnej veci navrhovateľky: G. Q., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, C., proti odporcovi: X. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, C., t.č. v W. na výkon väzby, L. 5, C., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode voči maloletému dieťaťu: U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom tamtiež, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo G. Q., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX a X. Q., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v C., zapísané v knihe manželstiev bývalého Miestneho národného výboru v Bratislave - Petržalke vo zväzku 6, ročník 1983, na str. 93, pod radovým číslom 83 r o z v á d z a.

II. Súd maloletého U. Q., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať ich majetok.

P. X. je povinný prispievať na výživu maloletého U. sumou v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona a to vždy vopred do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky maloletého.

IV. Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa svojim návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.02.2012 domáhala, aby súd rozviedol jej manželstvo s odporcom, maloletého syna pochádzajúceho z manželstva zveril na čas po rozvode do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal na jeho výživu prispievať sumou po 100 eur mesačne. Návrh bol odôvodnený tým, že po uzavretí manželstva sa ukázala odporcova agresívna povaha a dôvodom na rozvod pre navrhovateľku bolo dlhodobé domáce násilie, ktoré na nej odporca pácha. Od začiatku vzťahu mal odporca problémy s alkoholom, ktoré sa postupne stupňovali. Vulgárne navrhovateľke nadával, ponižoval ju, pravidelne ju fyzicky napádal a pľul na ňu. Nekomontroval sa vo svojom správaní nielen pred deťmi ale aj pre cudzími ľuďmi. Staršie deti, kým žili s rodičmi v spoločnej domácnosti sa matku snažili chrániť, kedy otec nemal problém pustiť sa do bitky aj s nimi. Najmladší syn bol tiež často svedkom agresívneho správania sa otca voči matke a často ho prosil, aby dal matke pokoj. Na prosby syna však odporca nedal a násilie sa pravidelne opakovalo. Navrhovateľka niekoľko krát volala policajnú hliadku, ktorá u nich doma zasahovala. Tri krát v minulosti podala trestné oznámenie, pričom raz zmenila zo strachu pred odporcom výpoveď, za čo je sama stíhaná. V r. 2010 bol odporca uznaný vinným zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby. Šesť mesiacov bol vo vyšetrovacej väzbe a potom sa dohodol s prokurátorom o vine a treste a napokon bol podmienene prepustený s ochranným dohľadom liečenia. Mal sa liečiť ambulantne a preto bola liečba neefektívna - naďalej pil a klamal lekára ako aj probačného pracovníka a naďalej páchal násilie. Naposledy podala trestné oznámenie 11.1.2012 po incidente pod vplyvom alkoholu. Odporca bol odvedený políciou a

odvtedy sa nezdužoval doma. Odporca bol extrémne žiarlivý, navrhovateľku permanentne kontroloval, určoval jej, čo má nosiť oblečené, snažil sa ju ovládať. Pracovný pomer ukončila tiež kvôli jeho žiarlivosti, keďže ju neustále obviňoval z nevery v práci. Hoci mu veľa krát odpustila ďalej už nevládze zvládať jeho výbuchy agresivity.

Odporca s návrhom na rozvod manželstva súhlasil, avšak žiadal aby súd prehodnotil výšku požadovaného výživného, keďže je momentálne vo väzbe, je predpoklad, že bude odsúdený a momentálne nie je v jeho schopnostiach platiť na syna 100 eur mesačne.

V čase nariadeného termínu pojednávania sa odporca nachádzal vo väzbe, kam mu bol doručený aj návrh na začatie konania a predvolanie. Súhlasil s tým, aby súd vo veci konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, sobášnym listom, rodným listom maloletého, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi navrhovateľkou, ako aj ostatnými na vec sa vzťahujúcimi listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

Obaja účastníci sú slovenskí štátni občania, žijúci v platnom prvom manželstve, pričom ich posledné spoločné bydlisko je na adrese C., X. XXXX/XX, čím je daná príslušnosť tunajšieho súdu.

Za trvania manželstva účastníkov konania sa narodili štyri deti, pričom ku dňu rozhodovania súdu bol maloletý iba najmladší syn U., nar. XX.XX.XXXX.

Manželstvo účastníci uzatvárali v júni r. XXXX, pričom sa poznali od detstva. Ich manželstvo nebolo dobré už od počiatku, keďže odporca mal sklon k nadmernému užívaniu alkoholu, pod vplyvom ktorého sa stupňovala jeho agresivita, zameraná najmä na navrhovateľku, ale aj ich spoločné deti. Opakovane z týchto dôvodov z podnetu navrhovateľky zasahovala polícia, pričom odporca bol aj v minulosti za neprímerané správanie voči manželke odsúdený. Po jej poslednom trestnom oznámení v januári 2012, kedy ju pod vplyvom alkoholu „vypočúval“ sa jej za pomoci syna podarilo ujsť z domu a na polícii podať trestné oznámenie. Odporca bol bezodkladne vzatý do väzby a v súčasnosti na tunajšom súde pod sp. zn. 1T 56/2012 prebieha voči nemu trestné konanie. Odporca bol obžalovaný z trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) zák. č. 300/2005 Z.z. Trestného zákonníka, z čoho vyplýva, že bol za takýto trestný čin v priebehu 24 mesiacov odsúdený.

Podľa § 18 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí (§ 23 ods. 1 až 3 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení).

V danom prípade súd zistil, že účastníci spolu po dobu predznamenujúcu trvalosť takéhoto stavu intímne nežijú, pričom ich spolužitie je mimoriadne konfliktné, najmä v dôsledku konzumácie alkoholu zo strany odporcu. Vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené a že možnosť obnovenia manželského spolužitia nie je reálna. Súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi dlhodobu nedochádza ani k plneniu viacerých zo základných mravných postulátov, vyjadrených v ustanovení § 18 Zákona o rodine, a to k rešpektovaniu dôstojnosti, vzájomnej pomoci, spoločnej starostlivosti o deti a vytváraniu zdravého prostredia pre ich výchovu, na dodržiavaní ktorých je založené harmonické a fungujúce manželstvo. Súd mal za to, že rozvod manželstva nebude ani v rozpore so záujmami maloletého. Naopak súd je toho názoru, že rozvod manželstva účastníkov môže mať vplyv na postupné upokojenie napätých vzťahov účastníkov a ich pretrvávajúcich konfliktov, ktoré práve negatívne vplývali na psychiku maloletého U., ktorý má poruchy

učenia. S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti v súlade s ustanovením § 23 Zákona o rodine návrhu na rozvod vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol. Za príčinu rozvratu manželstva súd považoval prvotne nemiernu konzumáciu alkoholu na strane odporcu, v dôsledku čoho sa predovšetkým voči navrhovateľke prejavuje agresívne, za ktoré konanie už bol v minulosti odsúdený a v súčasnosti je opakovane trestne stíhaný.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p. je s konaním o rozvod manželstva spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pre určenie výživného pre dieťa sú rozhodujúce majetkové pomery. Nie sú však rozhodujúce preukázané zárobkové či majetkové pomery, ale reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, pracovnými skúsenosťami, vzdelaním a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru (existenciou pracovných príležitostí), primeraných daným schopnostiam, resp. vlastnostiam rodičov.

Z potvrdenia o príjmoch navrhovateľky vyplýva, že v r. 2011 poberala od septembra dávky v hmotnej núdzi vo výške 270,- eur mesačne. Iný príjem nemá, tretí rok je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce.

Odporca je podľa vyjadrenia navrhovateľky dlhodobo nezamestnaný a bez príjmu. Momentálne sa nachádza vo väzbe, t.z. bez pracovného zaradenia.

Maloletý U. navštevuje X.. ročník Špeciálnej základnej školy na T. X v C.. Stravuje sa výlučne doma. Výdavky na jeho výživu sú bežné, primerané jeho veku.

Keďže z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že matka je schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého U., súd maloletého deti zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude súčasne zastupovať a spravovať jeho majetok. Čo sa týka vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletému, hoci by jeho odôvodnené potreby zodpovedali požadovanej výške výživného, súd musel prihliadať na súčasné zárobkové možnosti a schopnosti otca, keď je momentálne vo väzbe pre trestný čin, ktorý nesúvisí s neplatením jeho vyživovacej povinnosti voči maloletému U.. Súčasnú reálnu zárobkovú schopnosť otcovi neumožňujú podieľať sa na výžive maloletého sumou vyššou než zákonom stanoveným minimálnym výživným. S poukazom na citované zákonné ustanovenia ako aj na všetky vyššie uvedené kritéria súd určil rozsah vyživovacej povinnosti otca voči maloletému U. na čas po rozvode na minimálny nevyhnutný rozsah, t.j. na 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa (aktuálne 26 eur) podľa osobitného zákona (§2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov).

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 144 veta prvá O.s.p. tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Nakoľko rodičia nežiadali neupraviť stretávanie sa otca so synom, v súlade s ust. § 25 ods. 2 za bodkočiarkou Zákona o rodine súd neupravil v rozhodnutí o rozvode styk rodičov s maloletým.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. , t.z.:

1/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

2/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

3/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

4/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

5/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

6/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

7/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

8/ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode oznámiť úradu, poverenému viesť matriky, že prijíma opäť svoje predchádzajúce priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu.